

Εισαγωγή στη Θεραπεία

Το στόμα που κολλάει κουβαλά διαφορετικά νοήματα για διαφορετικούς ανθρώπους. Για το παιδί που τραυλίζει φέρει το νόημα της επικοινωνιακής εμπειρίας με τραυλισμό πολλών χρόνων αλλά και την εμπειρία ενός προσώπου διαφορετικού. Για τον γονιό φέρει νόημα ευθύνης για το παρόν και το μέλλον, φέρει σχήμα μελλοντικών εικόνων. Για τον συνομιλητή, δάσκαλο ή φίλο, σηματοδοτεί ανάγκη διαχείρισης επικοινωνίας, συναισθήματος ή στάσης. Για τον κλινικό, αποτελεί πρό(σ)κληση εξομάλυνσης της ομιλίας και ευθύνη μείωσης ή εξουδετέρωσης της διαταραχής. Και σε μια κοινωνία στην οποία η αποδοχή στη διαφορετικότητα διακυμαίνεται, το νόημα συχνά ετεροκαθορίζεται από την στάση των πολλών.

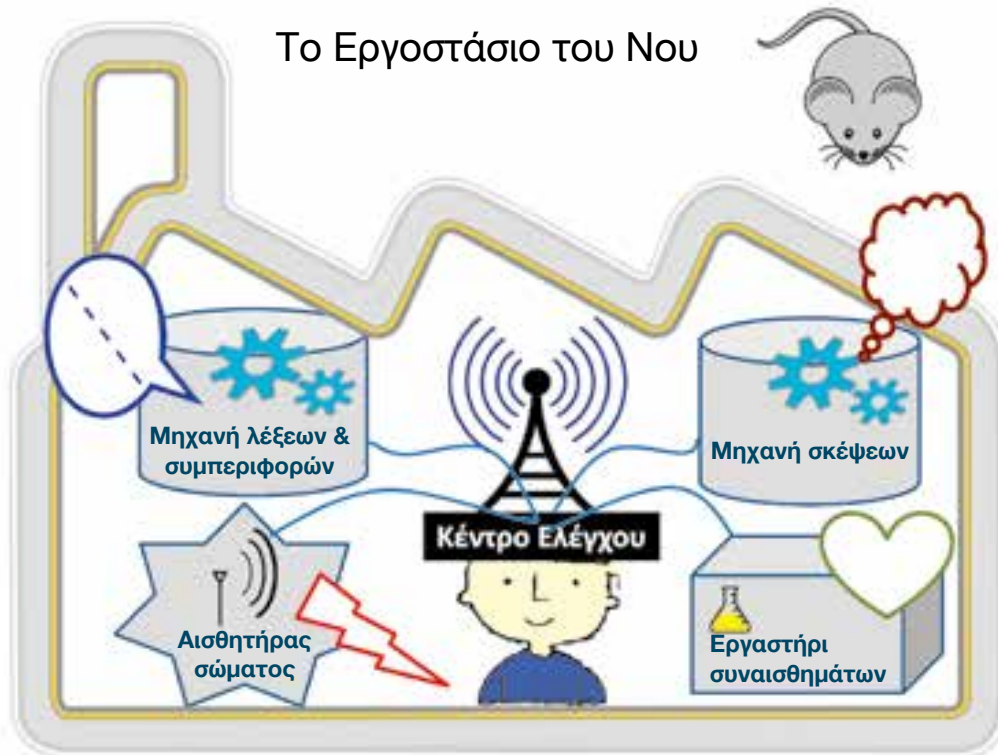
Το στόμα που κολλάει φέρει συμπυκνωμένο το νόημα που όλοι οι άνθρωποι στο περιβάλλον του παιδιού, ως πρόσωπα ή ομάδες, αποδίδουν στο άκουσμα του τραυλισμού. Και το παιδί, με μοναδικό εργαλείο το στόμα που δυσλειτουργεί, είναι αυτό που καλείται να διαχειριστεί το αβάσταχτο βάρος της εμπειρίας τραυλισμού όλων των ανθρώπων γύρω του αθροιστικά, και των λύσεων που νκηρά του προτείνονται. «Μίλα πιο αργά», «κάνε τις τεχνικές σου», «πάρε μια ανάσα και ξαναπές το».

Το πρόγραμμα Λεξιπόντιξ στοχεύει να δώσει ευκαιρίες στο παιδί να 'ξαναγράψει' το ίδιο την ιστορία του τραυλισμού του. Να αλλάξει τα δεδομένα που καθορίζουν τον ρόλο του στην επικοινωνία. Να αλλάξει την έννοια της επικοινωνιακής επιτυχίας ή αποτυχίας και να εστιάσει σε αυτό που είναι ουσιαστικό, αποτελεσματικό, λειτουργικό στη μετάδοση του μη-

νύματος. Να αλλάξει τη σχέση του με τον τραυλισμό. Να μπορεί να ανταποκρίνεται ενεργά και με πρόθεση στις απαιτήσεις της επικοινωνιακής περίπτωσης, καθορίζοντας από μόνο του το αποτέλεσμα της επικοινωνίας και το επίπεδο της Επικοινωνιακής του Λειτουργικότητας.

Στο πρόγραμμα Λεξιπόντιξ, η προοπτική της αναθεώρησης του αφηγήματος του τραυλισμού διαφαίνεται ήδη από τις διαδικασίες της Διερευνητικής Διαδικασίας, τις κλινικές πρακτικές διερεύνησης, τον ρόλο που αναλαμβάνουν παιδί και γονείς και τον τρόπο διατύπωσης, ερμηνείας και αξιοποίησης των δεδομένων της διερεύνησης. Η αποτύπωση της εμπειρίας του τραυλισμού στον Χάρτη Διατύπωσης αποτελεί σημείο εκκίνησης αυτής της αναθεώρησης. Οι πρωταγωνιστές μόνο έχουν τη δυνατότητα να αναθεωρούν τη δική τους ιστορία και πρωταγωνιστές στη θεραπεία είναι το παιδί που τραυλίζει και οι γονείς του. Τους αποδίδεται αυτός ο ρόλος με την ανάδειξη του παιδιού σε ρόλο 'ειδήμονα' της δυσκολίας του και των γονιών σε ρόλο 'ειδήμονα' του παιδιού τους. Ως ειδήμονες, παιδί και γονείς, αναλαμβάνουν τον πρώτο ρόλο στην αναθεώρηση του αφηγήματος του τραυλισμού και αξιολογούν οι ίδιοι το αποτέλεσμα της αναθεώρησης στο τέλος του προγράμματος.

Η ενεργοποίηση του προγράμματος θεραπείας δίνει ευκαιρίες πειραματισμού με διάφορα (κλινικά) *Εργαλεία*, τα οποία οι *Σύμμαχοι* (γονείς και παιδί), καλούνται να τα αξιολογήσουν ως προς την χρησιμότητά τους στην αναθεώρηση της εμπειρίας του τραυλισμού. Ο πειραματισμός γίνεται από τους ίδιους,

■ **Εικόνα 2-1:** Το Εργοστάσιο του Νου

νοίες του θέματος του προγράμματος και η *Συμμαχία* μαθαίνει για τον *Λεξιπόντιξ* και τον τρόπο δράσης του:

Εργοστάσιο του Νου (Εικόνα 2-1)

Το μυαλό μου, ο εγκέφαλός μου. Εδώ παράγονται σκέψεις, συμπεριφορές και λέξεις. Εδώ αναγνωρίζω τα συναισθήματά μου και καταλαβαίνω τι μου συμβαίνει.

Το μυαλό μου εργάζεται συνεχώς, σαν ένα εργοστάσιο. Οι *Μηχανές* του ελέγχουν ό,τι λέω, κάνω, αισθάνομαι και σκέφτομαι και οι *αισθητήρες* του συγκεντρώνουν πληροφορίες για το τι μου συμβαίνει.

Το *Κέντρο Ελέγχου* συντονίζει τη λειτουργία του *Εργοστασίου του Νου* και τις συνεργαζόμενες μονάδες του, ώστε να μπορώ να λειτουργήσω σε κάθε περίπτωση με τον τρόπο που επιθυμώ.

Μηχανή Λέξεων και Συμπεριφορών (Εικόνα 2-2)

Στο *Εργοστάσιο του Νου* βρίσκεται η *Μηχανή* που παράγει συμπεριφορές. Συμπεριφορές του στόματος ή του σώματος. Ό,τι κάνω και ό,τι λέω ξεκινά από εδώ. Άλλοτε λέω και κάνω πράγματα αυτόματα και αντανακλαστικά κι άλλοτε σκέφτομαι περισσότερο τι κάνω ή πώς το λέω. Η *Μηχανή Λέξεων και Συμπεριφορών* λειτουργεί καλά όταν με βοηθά να κάνω και να λέω αυτό ακριβώς που θέλω !

■ **Εικόνα 2-2:** Η Μηχανή Λέξεων και Συμπεριφορών

■ **Εικόνα 2-3:** Η Μηχανή Σκέψεων

Μηχανή Σκέψεων (Εικόνα 2-3)

Στο *Εργοστάσιο του Νου* βρίσκεται και η *Μηχανή*

3.2. Αναλυτική περιγραφή πλάνου θεραπείας

Συνεδρία 1/13

Καλωσόρισμα

Σύντομη συζήτηση για την απόφαση της οικογένειας να ξεκινήσει το πρόγραμμα

👉 Δραστηριότητα

Επιβεβαίωση προσδοκιών των γονέων και του παιδιού από τη θεραπεία.

😊 Λεκτική Διατύπωση

Χαιρόμαστε για την απόφασή σας να συνεργαστούμε όλοι μαζί για τη ροή της ομιλίας του Πέτρου.

😊 Ερώτηση

Θα ήθελα να σας καλέσω να διατυπώσετε εκ νέου τις προσδοκίες σας από αυτή τη συνεργασία. Στο τέλος του προγράμματος ποιες αλλαγές θα επιθυμούσατε να έχουν συμβεί;

Τι άλλο;

Τι άλλο;

Ανασκόπηση αποτελεσμάτων Διερευνητικής Διαδικασίας

👉 Δραστηριότητα

Ανασκόπηση των δεδομένων από τον Χάρτη Διατύπωσης του παιδιού.

😊 Λεκτική διατύπωση

Ας φέρουμε στο μυαλό μας τα τέσσερα πεδία του Χάρτη Διατύπωσης [παρουσιάζεται ο Χάρτης Διατύπωσης]. Από όλα όσα συζητήσαμε στη Διερευνητική Διαδικασία θα ήθελα να θυμηθούμε ποιοι παράγοντες βρήκαμε να σχετίζονται με τον τραυλισμό του Πέτρου.

😊 Ερωτήσεις

Από όλα όσα συζητήσαμε (στη Διερευνητική Διαδικασία) τι συγκρατήσατε ως πιο σημαντικό;

Εσύ Πέτρο, από όλα αυτά που είπαμε, τι σου έχει μείνει ως πιο σημαντικό;

Συνοπτική παρουσίαση σταδίων θεραπείας

👉 Δραστηριότητα

Σύντομη περιγραφή του προγράμματος με τη βοήθεια του διαγράμματος [Λ-07].

😊 Λεκτική Διατύπωση

Σε αυτό το πρόγραμμα θα μάθουμε να μειώνουμε την πίεση που δέχεται η ροή της ομιλίας του Πέτρου και να αντιμετωπίζουμε έξυπνα τον τραυλισμό, χρησιμοποιώντας ως μέσα:

- Θεραπευτικές Συμμαχίες.
- Στρατηγικές Αλληλεπίδρασης και Ενδυνάμωσης.
- Εργαλεία Ομιλίας.
- Εργαλεία Σκέψων και Συναισθημάτων.
- Γυμνάσια και Αποστολές.

Σιγά-σιγά όλα αυτά θα γίνονται περισσότερο συγκεκριμένα και κατανοητά. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν από τις Θεραπευτικές Συμμαχίες.

1. Εισαγωγή έννοιας & ρόλων Συμμαχίας

2. Εισαγωγή 1ης Στρατηγικής Ενδυνάμωσης Συμμαχίας: Επιβράβευση

👉 Δραστηριότητα

Εισαγωγή στη Θεραπευτική Συμμαχία.

😊 Λεκτική Διατύπωση

Σε αυτό το πρόγραμμα θεραπείας για τον τραυλισμό είμαστε όλοι Σύμμαχοι και ο καθένας συνεισφέρει με τον δικό του τρόπο στη θεραπευτική Συμμαχία. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει άλλος από εμένα Πέτρο που να γνωρίζει καλύτερα και από πρώτο χέρι τον τραυλισμό σου.

3.3. Συνοπτικό πλάνο και σημειώσεις θεραπείας

Λεξιπόντιξ - Πρόγραμμα Θεραπείας Τραυλισμού για Παιδιά Σχολικής Ηλικίας - Γ. Φούρλας & Δ. Μαρούσος, (2019)

Όνοματεπώνυμο παιδιού:				Ηλικία:				Λ-09	
Πατέρας:		Μητέρα:		Ημερομηνία:				1 /13	
[Λ-08]	[Μ-01] _{x2}	[Λ-07]	[Λ-03] _{x3}						

Καλωσόρισμα

Σύντομη συζήτηση για την απόφαση της οικογένειας να ξεκινήσει το πρόγραμμα

Ανασκόπηση αποτελεσμάτων Διερευνητικής Διαδικασίας

Συνοπτική παρουσίαση σταδίων θεραπείας

1. Εισαγωγή έννοιες & ρόλων *Συμμαχίας* 2.Εισαγωγή 1ης Στρατηγικής Ενδυνάμωσης Συμμαχίας: Επιβράβευση

Εισαγωγή 2ης Στρατηγικής Ενδυνάμωσης Συμμαχίας: Αποκλειστικός Χρόνος (Πεντάλεπτο Παιχνίδι Συμμαχίας)

Πεντάλεπτο Παιχνίδι Συμμαχίας:

[1. Βίντεο 2. Καταγραφή σκέψης 3. Καταγραφή συναισθήματος]

Κλείσιμο συνεδρίας

[1. Ανασκόπηση συνεδρίας και ανάληψη εργασιών 2. Ανάδειξη θετικής συμβολής 3. Διατύπωση Σημαντικής Σκέψης]

Νέα Δεδομένα - Προγραμματισμός

λά και τις λειτουργικές σκέψεις που ανακουφίζουν το παιδί από τα δυσφορικά συναισθήματα. Με τον τρόπο αυτό αρχίζει να κατανοεί ότι η θεώρηση της πραγματικότητας είναι υποκειμενική, ενίοτε εσφαλμένη και εξοικειώνεται με την έννοια των Γνωστικών Παραποιήσεων. Η συστηματική αναγνώριση και καταγραφή των Αρνητικών Σκέψεων που συνοδεύουν τις στιγμές του τραυλισμού ή και άλλες στιγμές στην καθημερινότητα του παιδιού, καλλιεργούν ετοιμότητα για την εισαγωγή συγκεκριμένων Γνωσιακών Συμπεριφορικών Τεχνικών (Κόκκινα Εργαλεία) για την αντιμετώπισή τους.

Στην Ελάχιστη Δομή του προγράμματος συμπεριλαμβάνονται οι εξής πρακτικές Γνωσιακής Συμπεριφορικής Θεραπείας:

- Εισαγωγή εννοιών Γνωσιακής Συμπεριφορικής Θεραπείας.
- *Ανψυχόμετρο*.
- Αναγνώριση Αυτόματων Αρνητικών Σκέψεων.
- Αμφισβήτηση Αυτόματων Αρνητικών Σκέψεων με τη χρήση του *Απαντητή-Α*.
- Ανίχνευση Γνωστικών Παραποιήσεων – *Αλλόκοτα Γυαλιά*.
- Σωκρατικού τύπου ερωτήσεις.

5.1.1. Εισαγωγή εννοιών Γνωσιακής Συμπεριφορικής Θεραπείας

Η αναγνώριση, αξιολόγηση και έλεγχος των σκέψεων, η επεξεργασία πληροφοριών και ο έλεγχος της λογικής Γνωσιακών Κύκλων (Σκέψη - Συναίσθημα - Σωματική Αντίδραση - Συμπεριφορά) βρίσκονται στο επίκεντρο πολλών από τις βασικές τεχνικές της Γνωσιακής Συμπεριφορικής Θεραπείας (Leahy, 2017). Η κλινική εργασία με τις Σκέψεις, τα Συναισθήματα και τις Συμπεριφορές προϋποθέτει ικανότητα αναγνώρισης και διάκρισης μεταξύ τους. Η ικανότητα αυτή προϋποθέτει ανώτερες γνωστικές και μεταγνωστικές δεξιότητες συλλογισμού, που δεν είναι δεδομένες για τα παιδιά σχολικής ηλικίας και σε πολλές περιπτώσεις ούτε για τους γονείς. Η αναγνώριση συναισθημάτων και σκέψεων ενεργοποιείται στη 2η συνεδρία (Κεφάλαιο 3) μέσω ενός παιχνιδιού που ονομάζεται Βελάκι Εισαγωγής Εννοιών ΓΣΘ ή απλώς Βελάκι (Εικόνα 5-1). Στόχος του παιχνιδιού είναι:

1. η εξοικείωση με τις έννοιες:
  - Σκέψεις (Σκέφτομαι).
  - Συναισθήματα (Αισθάνομαι).
  - Σωματικές Αντιδράσεις (Μου συμβαίνει).
  - Συμπεριφορές (Λέω / Κάνω).

■ Εικόνα 5-1: Παιχνίδι Βελάκι

2. Ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου με λέξεις για τα συναισθήματα.
3. Η εννοιολογική διάκριση μεταξύ σκέψεων και συναισθημάτων.
4. Η εννοιολογική διάκριση μεταξύ ευχάριστων και δυσάρεστων σκέψεων ή συναισθημάτων.
5. Η ανοιχτή στάση συζήτησης γύρω από κάθε σκέψη ή συναίσθημα.
6. Η ανάδειξη της λειτουργικότητας και της κανονικότητας / φυσιολογικότητας των δυσάρεστων (μη λειτουργικών, αρνητικών) σκέψεων και συναισθημάτων.
7. Η ειλικρινής τοποθέτηση και η αποφυγή συγκάλυψης, αποφυγής ή εξορθολογισμού δυσάρεστων σκέψεων και συναισθημάτων που το πρόσωπο βιώνει.
8. Η ανοιχτή στάση - συζήτηση γύρω από τον τραυλισμό.
9. Η Απευαισθητοποίηση, μέσω της μίμησης συμπεριφορών τραυλισμού.
10. Η προετοιμασία για την αναγνώριση των Αυτόματων Αρνητικών Σκέψεων.

Φροντίζω να έχω στη διάθεσή μου:

Κωδικός	Όνομα Αρχείου - Περιγραφή	Σελίδα
[Ko-01]	[Ko-01]_Βελάκι_Οδηγίες Παιχνιδιού	135
[Ko-02]	[Ko-02]_Βελάκι_Παιχνίδι	135

τικής έντασης. Οι Σύμμαχοι κάνουν την πρώτη προσπάθεια μίμησης χαρακτηριστικών τραυλισμού διαφορετικής έντασης και συζητούν, σύντομα, τι συμβαίνει στο στόμα όταν τραυλίζουν και τι συναίσθημα τους δημιουργεί. Γίνεται σύνδεση με τη *Μηχανή Λέξεων και Συμπεριφορών* και συσχέτιση με τη συνολική λειτουργία του *Εργοστασίου του Νου*. Εισάγονται μόνο οι έννοιες των συχνότερων συμπτωμάτων, οι οποίες αντιστοιχούνται στους όρους του προγράμματος Λεξιπόντιξ ως ακολούθως:

- Επανάληψη - *Βατραχάκια*
- Μπλοκάρισμα - *Βεντούζα*
- Επιμήκυνση - *Ελατήριο*

Το παιχνίδι Συναγερμός στη Μηχανή των Λέξεων που εισάγει τον Εθελοντικό Τραυλισμό στοχεύει στην:

1. αναγνώριση της λειτουργίας της *Μηχανής των Λέξεων και Συμπεριφορών*
2. εξοικείωση με τα διάφορα λεκτικά χαρακτηριστικά του τραυλισμού
3. εξοικείωση με την ορολογία του προγράμματος Λεξιπόντιξ για τα λεκτικά χαρακτηριστικά του τραυλισμού
4. αναγνώριση των λεκτικών χαρακτηριστικών τραυλισμού στην ομιλία
5. αναγνώριση του Βαθμού Δυσκολίας των λεκτικών χαρακτηριστικών του τραυλισμού
6. ανοιχτή στάση, ουδέτερη αντιμετώπιση του τραυλισμού χωρίς αρνητικές σκέψεις και συναισθήματα
7. Απευαισθητοποίηση μέσω της μίμησης συμπεριφορών τραυλισμού
8. αύξηση του ελέγχου του στόματος και της παραγωγής ομιλίας μέσω της μίμησης συμπεριφορών τραυλισμού.

Το παιχνίδι εισάγεται σύμφωνα με τις οδηγίες που σημειώνονται στις κάρτες [Κι-01] και το πακέτο καρτών του παιχνιδιού [Κι-01] δίνεται στους Συμμάχους για Γυμνάσια στο σπίτι.

■ **Εικόνα 6-5:** Προτεινόμενο σύμβολο για την Ομιλία Βα.Β.Ελ.

Ο Εθελοντικός Τραυλισμός στην Ευέλικτη Δομή

Σαν επιλεγόμενο Πεδίο Παρέμβασης της Ευέλικτης Δομής ο Εθελοντικός Τραυλισμός πήρε το όνομα *Ομιλία Βα.Β.Ελ.* (Εικόνα 6-5) από τα ονόματα των συμπεριφορών τραυλισμού στο πρόγραμμα Λεξιπόντιξ (*Βατραχάκια - Βεντούζα - Ελατήριο*). Επιλέγεται συχνά στην Ευέλικτη Δομή με στόχους και διαδικασία εφαρμογής που περιγράφονται στο αντίστοιχο ΠεΠε (Κεφάλαιο 7, σελίδα 128). Σαν επιλεγόμενο Πεδίο Παρέμβασης η *Ομιλία Βα.Β.Ελ.* στοχεύει:

- στην ανάκτηση ή διατήρηση του ελέγχου ροής ομιλίας και των συνοδών χαρακτηριστικών του τραυλισμού (Σωματική Λειτουργία)
- στον έλεγχο της αποφυγής (Ατομικοί Παράγοντες)
- στην καλλιέργεια αντίστασης στη χρονική πίεση για ομιλία (Ατομικοί Παράγοντες)
- στην Απευαισθητοποίηση
- στην αναγνώριση Αυτόματων Αρνητικών Σκέψεων και τη χρήση *Κόκκινων Εργαλείων* για την τροποποίησή τους (Ατομικοί Παράγοντες).

Η αναγνώριση των στιγμών του τραυλισμού («πότε τραυλίζω, σε ποιο σημείο της λέξης και με ποιον τρόπο») αλλά και η κιναισθητική γνώση που προκύπτει από τη μίμηση των συμπτωμάτων βοηθά στην κατανόηση του τι συμβαίνει τη στιγμή του τραυλισμού στην επικοινωνία, στο συναίσθημα, στην ομιλία και στο φωνητικό κανάλι. Η συστηματική εκούσια παραγωγή των συμπτωμάτων και η γνωστική και αισθητηριακή εστίαση της προσοχής στον τρόπο παραγωγής

Φροντίζω να έχω στη διάθεσή μου:

Κωδικός	Όνομα Αρχείου - Περιγραφή	Σελίδα
[Κι-01]	[Κι-01]_ΣυναγερμόςΜηχανή Λέξεων_ΚάρτεςΠαιχνιδιού	148
[Κι-02]	[Κι-02]_Εικονίδια ΣυμπεριφορώνΤραυλισμού	148

■ **Εικόνα 6-8:** Προτεινόμενο σύμβολο για την Ομιλία Στιγμαίου Παρκούρ

εμφανή διαφορά από την αρχική αντανακλαστική πραγμάτωσή της μπορεί να σημαίνει έλλειμμα Απευαισθητοποίησης.

Παράγοντες όπως γρήγορη ταχύτητα ομιλίας, μειωμένη ικανότητα αναγνώρισης των στιγμών του τραυλισμού, εστίαση στο νόημα, την επικοινωνιακή πρόθεση ή άλλες παραμέτρους της επικοινωνιακής περίπτωσης, μπορεί να οδηγούν το παιδί στο να τραυλίζει χωρίς να το αντιλαμβάνεται και επομένως να μην ενεργοποιεί τη Μετα-τροποποίηση. Για τον ίδιο λόγο, χαμηλό δυναμικό Επιτελικών Λειτουργιών μπορεί να οδηγεί σε αδυναμία εφαρμογής του *Εργαλείου* στην αυθόρμητη ομιλία ή σε πραγματικές επικοινωνιακές περιστάσεις.

6.4.2. Ενδο-τροποποίηση (In-block Modification) - Ομιλία Στιγμαίου Παρκούρ – (ΠεΠε, σελ.132)

Η Ενδο-τροποποίηση, *Ομιλία Στιγμαίου Παρκούρ* (Εικόνα 6-8) στο πρόγραμμα Λεξιπόντιξ, στοχεύει στην τροποποίηση της συμπεριφοράς τραυλισμού τη στιγμή που αυτή συμβαίνει. Η τεχνική ενεργοποιείται με την αναγνώριση της στιγμής του τραυλισμού και προϋποθέτει ετοιμότητα άμεσης αντίδρασης, τη στιγμή που το επεισόδιο τραυλισμού βρίσκεται σε εξέλιξη. Το αυτόματο, μη ελεγχόμενο σύμπτωμα μπαίνει σε συνειδητή, ελεγχόμενη παραγωγή και τροποποιείται σε διαχειρίσιμη, ελεγχόμενη αρθρωτική κίνηση που καταλήγει στην απελευθέρωση της λέξης (Εικόνα 6-9). Μετά την ανάληψη του ελέγχου της κίνησης των αρθρωτών και την απελευθέρωση της λέξης, η ομιλία συνεχίζεται προς τα εμπρός.

Στη φάση εκμάθησης της τεχνικής, ο χρόνος που απαιτείται για την τροποποίηση του ανεξέλεγκτου συμπτώματος σε ελεγχόμενο μπορεί να είναι μεγάλος. Με την εξάσκηση, αυξάνεται η ετοιμότητα του προσώπου που τραυλίζει να αντιλαμβάνεται τη στιγμή του τραυλισμού και να αντιδρά άμεσα αναλαμβάνοντας τον έλεγχο, οπότε και ο χρόνος της τροποποίησης ελαχιστοποιείται.

6.4.3. Προ-τροποποίηση (Pre-block Modification ή Preparatory Sets) - Ομιλία Κασσάνδρας - (ΠεΠε, σελ.132)

Η Προ-τροποποίηση, *Ομιλία Κασσάνδρας* (Εικόνα 6-10) στο πρόγραμμα Λεξιπόντιξ, στοχεύει στην τροποποίηση του τραυλισμού πριν καν συμβεί! Η Προ-

Ένδο-τροποποίηση

■ **Εικόνα 6-9:** Εξέλιξη ενεργειών κατά την εφαρμογή της Ενδο-τροποποίησης

Σκοπός

Ενδυνάμωση Συμμαχίας και δημιουργία πεδίου θεραπευτικής αλλαγής.

Στρατηγικές Ενδυνάμωσης Συμμαχίας

✓ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΔΟΜΗ

✓ ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΔΟΜΗ

[M-01]

Περιγραφή

Η συστηματική εφαρμογή πρακτικών επικοινωνίας στη σχέση γονέων - παιδιού, που απαντούν στους συνηθέστερους προβληματισμούς που ανακύπτουν κατά την καθημερινή μεταξύ τους αλληλεπίδραση ή βελτιώνουν την ψυχική ανθεκτικότητα του παιδιού. Οι Στρατηγικές ενεργοποιούν το επικοινωνιακό δυναμικό της οικογένειας προς όφελος της ροής ομιλίας του παιδιού.

Σκεπτικό

Οι Στρατηγικές Ενδυνάμωσης Συμμαχίας αναδεικνύουν και προάγουν το επικοινωνιακό δυναμικό της οικογένειας προς όφελος της θεραπευτικής αλλαγής που επιδιώκεται. Ενισχύουν το κίνητρο και αυξάνουν τον χρόνο επικοινωνίας, βελτιώνουν τη διάθεση και την ποιότητα αλληλεπίδρασης γονέα - παιδιού. Προάγουν τη συνεργασία, αποτρέπουν συγκρούσεις, ενισχύουν τη θετική διάθεση και διευκολύνουν τη διαχείριση δύσκολων καταστάσεων, μεταξύ των οποίων και ο τραυλισμός.

Συμβουλές

Από τις Στρατηγικές Ενδυνάμωσης Συμμαχίας μόνο ο Αποκλειστικός Χρόνος και η Επιβράβευση ενεργοποιούνται πάντα. Κάποιες από τις υπόλοιπες Στρατηγικές Ενδυνάμωσης Συμμαχίας ενεργοποιούνται επιλεκτικά, σε συγκεκριμένα μόνο παιδιά που το έχουν ανάγκη.

Πρακτική εφαρμογή Εργαλείου

Στρατηγικές Ελάχιστης Δομής: Αποκλειστικός χρόνος & Επιβράβευση
Εξήγηση σκεπτικού Στρατηγικής στους γονείς.

Περιγραφή διαδικασίας.

Συμπλήρωση φύλλου καταγραφής (για το Πεντάλεπτο Παιχνίδι Συμμαχίας).

Στρατηγικές Ευέλικτης Δομής

Συναπόφαση ενεργοποίησης Στρατηγικής.

Αναζήτηση βοηθητικών συμπεριφορών επιτυχημένων στιγμών παρελθόντος.

Χρόνος ενεργοποίησης

Το Πεδίο Παρέμβασης ενεργοποιείται ασύγχρονα. Διαφορετικές Στρατηγικές Ενδυνάμωσης Συμμαχίας ενεργοποιούνται σε διαφορετικούς χρόνους. Συγκεκριμένα:

Ελάχιστη Δομή - Στην 1η συνεδρία Προγράμματος.

- Αποκλειστικός χρόνος (Πεντάλεπτο Παιχνίδι Συμμαχίας).
- Επιβράβευση.

Ευέλικτη Δομή - Μετά την 6 συνεδρία.

- Διαχείριση συμπεριφοράς.
- Ουδέτερη στάση - Απευαισθητοποίηση.
- Ομιλία εκ περιτροπής.
- Διαχείριση συναισθημάτων.
- Διαχείριση υψηλών προσδοκιών.
- Αυτονόμηση - Ενίσχυση Εσωτερικής Έδρας Ελέγχου.
- Διαχείριση δύο γλωσσών.

Τι αλλαγή προσδοκώ να πετύχω

1. Ποιοτικό χρόνο αλληλεπίδρασης γονέα - παιδιού και ενδυνάμωση της οικογενειακής Συμμαχίας (Περιβαλλοντικοί Παράγοντες).
2. Ενίσχυση αυτοπεποίθησης και ψυχικής ανθεκτικότητας παιδιού (Ατομικοί Παράγοντες).
3. Ενίσχυση του υποστηρικτικού ρόλου των γονέων στη διαχείριση του τραυλισμού (Περιβαλλοντικοί Παράγοντες).

[Κο-03]

Ποντικός εναντίον Κέντρου Ελέγχου

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

1

2

3

4

5

Ευέλικτη Δομή

Περιεχόμενο

20 κάρτες σεναρίων, 2 κάρτες Ποντικού, 2 κάρτες Κέντρου Ελέγχου, κουδούνι (ή οποιαδήποτε άλλη πηγή ήχου).

Οδηγίες Παιχνιδιού

1. Ο θεραπευτής ή άλλο άτομο διαβάζει το σενάριο.
  2. Ο παίκτης που πρώτος αναγνωρίζει εάν το Κέντρο Ελέγχου διατηρεί τον έλεγχο ή απειλείται από την Ποντικοεπιδρομή κτυπά το κουδούνι δηλώνοντας πρόθεση απάντησης και η εκφώνηση αυτόματα σταματά.
  3. Ο παίκτης δικαιολογεί την απάντησή του διεκδικώντας πόντο.
  4. Σε περίπτωση εσφαλμένης απάντησης, ο επόμενος παίκτης στα δεξιά απαντά και κερδίζει εκείνος τον πόντο.
- Νικητής: ο παίκτης που θα συγκεντρώσει 10 πόντους.

[Κο-05]

Σενάρια Ανησυχόμετρου - Κάρτες

[Κο-06]

Καρτέλα Ανησυχόμετρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

1

2

3

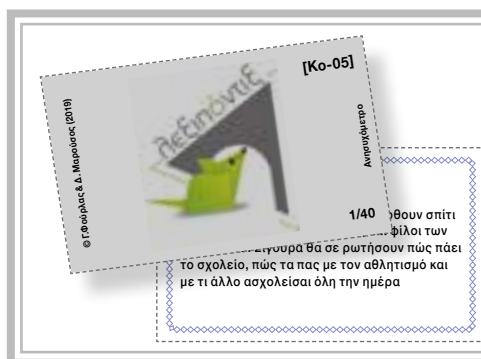
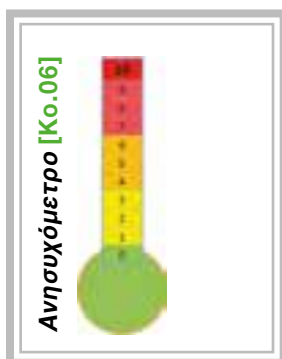
4

5

Ευέλικτη Δομή

Περιεχόμενο

- [Κο-05]: 40 κάρτες σεναρίων για παιχνίδι με το Ανησυχόμετρο.
- [Κο-06]: Μία κάρτα Ανησυχόμετρου μεγέθους Α4.

Σήμερα είναι η γιορτή σου και θα έρθουν σπίτι για επίσκεψη πολλοί συγγενείς και φίλοι των γονιών σου. Σίγουρα θα σε ρωτήσουν πώς πάει το σχολείο, πώς τα πας με τον αθλητισμό και με τι άλλο ασχολείσαι όλη την ημέρα.

Σενάρια Ανησυχόμετρου - Κάρτες [Κο-05]

